

5 stappen – Meldcode

Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling helpt beroepskrachten goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Beroepskrachten in zorg, welzijn en onderwijs¹ zijn sinds 1 juli 2013 verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Een meldcode beschrijft in vijf stappen wat deze beroepskrachten moeten doen bij vermoedens van geweld. Organisaties en zelfstandige beroepskrachten stellen een eigen meldcode op met daarin in ieder geval de volgende stappen:

1. Breng signalen in kaart

Als een beroepskracht signalen opvangt van huiselijk geweld of kindermishandeling, wordt in de eerste stap gevraagd om deze signalen in kaart te brengen. Bij het in kaart brengen van signalen volgt de beroepskracht de protocollen en aanwijzingen van de eigen organisatie of praktijk. Het is van belang om bij het vastleggen van gegevens feiten en interpretaties uit elkaar te houden, om de status te vermelden van hypothesen en veronderstellingen en om de bron te vermelden als er informatie wordt vastgelegd die afkomstig is van een ander.

2. Overleg met een deskundige collega of Veilig Thuis

Om de signalen die in kaart zijn gebracht goed te kunnen duiden, is overleg met een deskundige collega noodzakelijk. Dit kan een collega van de eigen organisatie zijn zoals een aandachtfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling, een intern begeleider of het Zorg- en Adviesteam (ZAT), maar dit kan ook een collega van Veilig Thuis zijn. Indien er behoefte is aan meer duidelijkheid over de aard en oorzaak van letsel kan een vertrouwensarts of een forensisch geneeskundige van Veilig Thuis om advies worden gevraagd. Specifieke vormen van geweld zoals eengerelateerd geweld vragen soms om een andere aanpak, waarbij het raadzaam is Veilig Thuis te raadplegen.

3. Bespreek je zorgen

Na het collegiaal overleg en eventueel het raadplegen van Veilig Thuis volgt een gesprek met de betrokkene(n) over de signalen. Soms zal het vermoeden door het gesprek worden weggenomen. In het gesprek met de betrokkene(n) is het van belang het doel van het gesprek uit te leggen, de signalen te bespreken, de gesprekspartner de kans te geven om hier op te reageren en vervolgens pas te interpreteren wat je hebt gezien en wat je verteld is. In sommige gevallen is het in verband met de veiligheid van de betrokkene(n) of de beroepskracht niet mogelijk om het gesprek aan te gaan over de zorgen. In dat geval moet wel worden vastgelegd waarom van deze stap wordt afgeweken.

4. Weeg de veiligheid en schat het risico in

In deze fase wordt de verzamelde informatie gewogen. Wat is de aard en ernst van het geweld, is er op dit moment sprake van een onveilige situatie, is er een risico dat deze kan ontstaan of dat het geweld zich zal herhalen? Bij twijfels over de aard, ernst en mogelijke risico's is het raadzaam opnieuw advies te vragen aan Veilig Thuis.

¹ Het betreft beroepskrachten in de volgende sectoren: gezondheidszorg, kinderopvang, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en justitie.

5. Beslissing: hulp organiseren en/of melden bij Veilig Thuis

Na de weging in stap 4 neemt de beroepskracht een besluit: zelf hulp organiseren en/of melden bij Veilig Thuis. Wanneer er sprake is van een acuut of structureel onveilige situatie, doet de beroepskracht, ongeacht of hij (ook) zelf hulp biedt, een melding bij Veilig Thuis. Met de aanscherping van de meldcode wordt bovendien een tweede overweging van belang. De afweging voor het melden bij Veilig Thuis hangt tevens samen met de competenties, verantwoordelijkheden, professionele grenzen van de beroepskracht en of de beroepskracht in voldoende mate effectieve hulp kan bieden of coördineren. In alle gevallen waarin de situatie als acuut of structureel onveilig wordt beschouwd óf als de beroepskracht niet in staat is zelf hulp te bieden doet de beroepskracht een melding. Per beroepsgroep wordt in 2017/2018 een afwegingskader opgesteld om vast te stellen in welke situatie een melding bij Veilig Thuis nodig is.

